

Natuurtoets

Kanaalzone - Medel afronding 2020

projectnummer 0458114.100
definitief revisie 01
6 mei 2020

Natuurtoets

Kanaalzone - Medel afronding 2020

projectnummer 0458114.100

definitief revisie 01
6 mei 2020

Auteurs

S.C.H.J. van Eijk

Opdrachtgever

Industrieschap Medel
Postbus 6278
4004 HG TIEL

Antea Group is aangesloten bij het
Netwerk Groene Bureaus

De informatie in voorliggende rapportage is (deels) afkomstig uit de NDFF en mag niet zonder toestemming van BIJ12 worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden.

datum vrijgave	beschrijving revisie 01	goedkeuring	vrijgave
	definitief	M. Braad	T. Artz

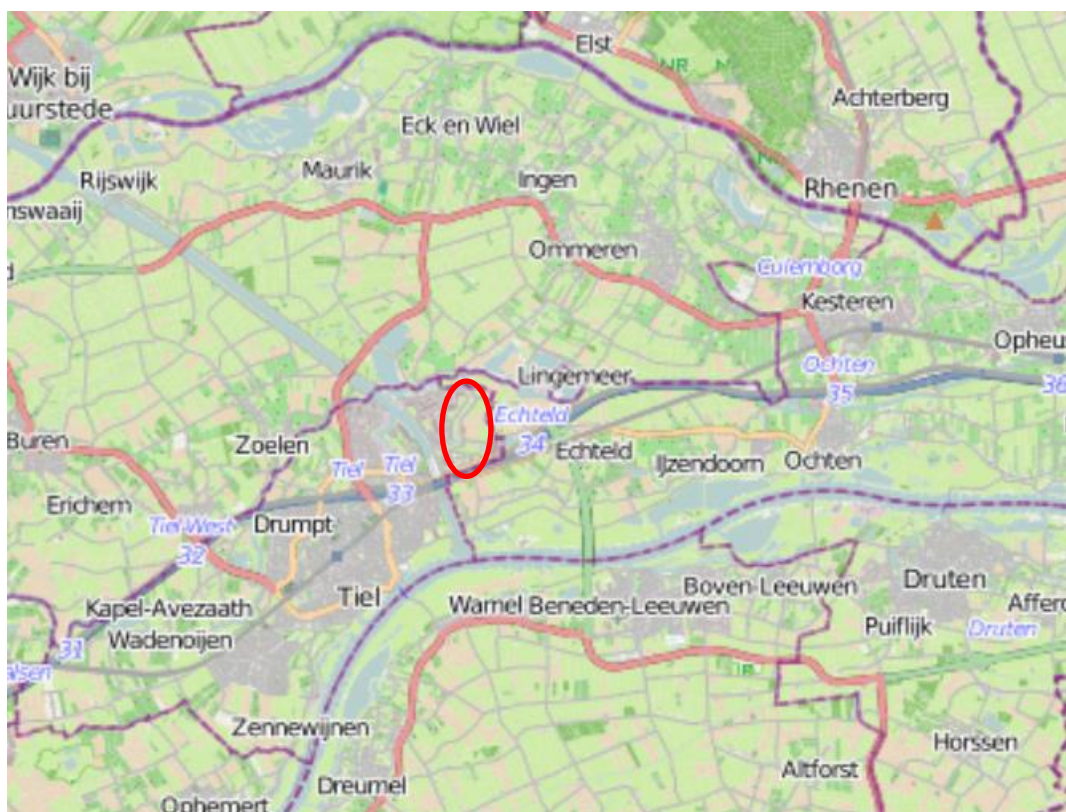
Inhoudsopgave

Blz.

1	Inleiding	1
1.1	Aanleiding	1
1.2	Planvoornemen	3
1.3	Doel en onderzoeksvragen	4
1.4	Leeswijzer	4
2	Wettelijk kader Wet natuurbescherming	5
2.1	Algemeen	5
2.2	Soortbescherming	5
2.3	Natuurnetwerk Nederland en houtopstanden	6
2.3.1	Natuurnetwerk Nederland	6
2.3.2	Bescherming van houtopstanden	7
3	Methodiek	8
3.1	Algemeen	8
3.2	Bureauonderzoek	8
3.3	Terreinbezoek	9
3.4	Effectbeoordeling en advies vervolgtraject	9
4	Resultaten	10
4.1	Gebiedsbeschrijving	10
4.2	Beschermde soorten	10
4.2.1	Resultaten bureauonderzoek	10
4.2.2	Resultaten terreinbezoek - ecologische bevindingen	11
4.2.3	Samenvatting beschermde soorten	16
4.3	Natuurnetwerk Nederland en houtopstanden	16
4.3.1	Natuurnetwerk Nederland	16
4.3.2	Bescherming van houtopstanden	17
5	Toetsing	20
5.1	Toetsing effect op beschermde soorten	20
5.1.1	Vogels	20
5.1.2	Zoogdieren	21
5.1.3	Amfibieën	21
5.1.4	Uitvoerbaarheid	21
5.2	Effecten op natuurnetwerk Nederland en houtopstanden	22
5.2.1	Effecten op het Natuurnetwerk Nederland (NNN)	22
5.2.2	Bescherming van houtopstanden	22
6	Bronnen	23

Bijlagen

Bijlage 1: Wettelijk kader

Globale ligging van het plangebied (rood omlijnd). Bron: Globespotter, 2019.

Conclusies en advies

Het industrieschap Medel is voornemens om ten oosten van het bestaande bedrijventerrein in Tiel een uitbreiding van het bedrijventerrein te realiseren. Deze ontwikkeling is echter in het huidige bestemmingsplan niet toegestaan. Om deze reden wordt een nieuw bestemmingsplan opgesteld. Het plan kan worden uitgevoerd als duidelijk is dat het plan niet in strijd is met de Wet natuurbescherming en het beleid van het Natuurnetwerk Nederland. Daarom is inzicht gewenst in de aanwezigheid van beschermde soorten en beschermde gebieden binnen de invloedssfeer van het plangebied en de effecten hierop. Dit wordt gedaan op basis van een Natuurtoets. In dit hoofdstuk is het advies gegeven dat voortkomt uit de conclusies van de uitgevoerde Natuurtoets. De conclusies ten aanzien van Natura 2000 zijn in een separate rapportage uitgewerkt.

Conclusies: Natuur Netwerk Nederland

In het plangebied is geen NNN-gebied aanwezig. Er komen ook geen beschermde NNN- gebieden voor binnen de invloedssfeer van het plangebied. Er is zowel van indirecte als directe aantasting van de NNN dan ook geen sprake. Negatieve effecten zijn uitgesloten. Er is daarom geen noodzaak voor vervolgstappen of een uitgebreidere toetsing of compensatie.

Conclusies: Beschermde houtopstanden

In het plangebied is een aantal beschermde houtopstanden aanwezig. Deze houtopstanden blijven bij de planontwikkeling gehandhaafd. Daarmee heeft het voornemen geen effect op door de Wet natuurbescherming beschermde houtopstanden.

Conclusies: Beschermde soorten

Uit de bureaustudie in combinatie met het terreinbezoek is gebleken dat (leefgebied van) de volgende in het kader van de Wet natuurbescherming beschermde soorten aanwezig zijn en/of mogelijk verwacht worden in het plangebied:

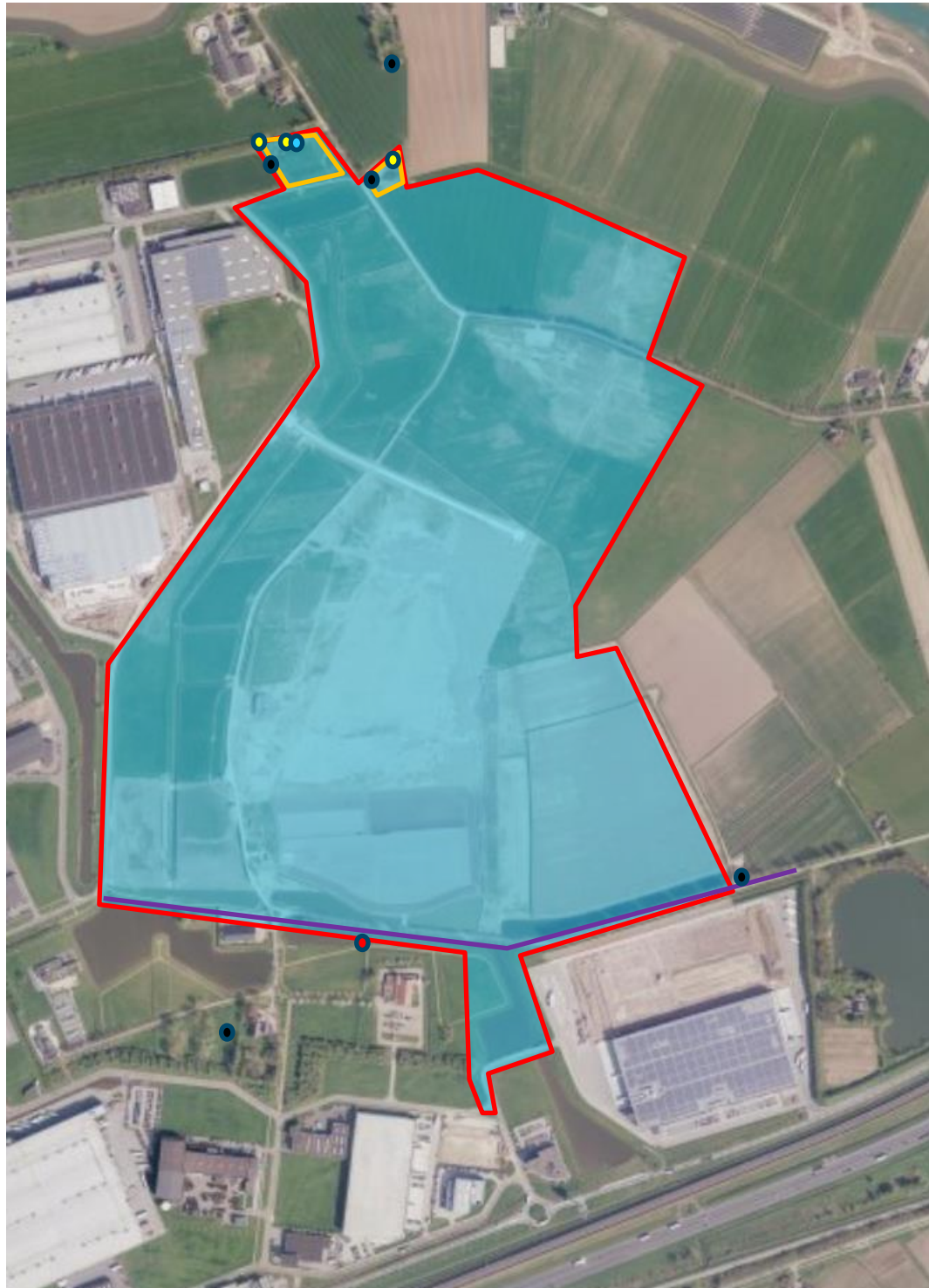
- *Huismus;*
- *Steenuil;*
- *Poelkikker;*
- *Bunzing en wezel;*
- *Vleermuizen;*
- *Algemene broedvogels (nestplaatsen).*

In Tabel 0.1 is aangegeven welke gevolgen de aanwezigheid van (het leefgebied van) deze soorten heeft voor het voorliggende plan. Aangegeven is of er sprake is van een overtreding van de Wet natuurbescherming en onder welke voorwaarden het plan uitvoerbaar is.

Tabel 0.1. Overzicht conclusies en vervolgstappen soortbescherming.

Soort (groep)	Essentieel leefgebied in plangebied?	Is er sprake van een overtreding?	Is een ontheffing noodzakelijk	Is het plan uitvoerbaar?
Huismus	Ja	Nee	Nee	Ja
Steenuil	Mogelijk	Nee	Nee	Ja
Poelkikker	Ja	Ja	Ja*	Ja
Bunzing en wezel	Mogelijk	Nee	Nee	Ja
Vleermuizen	Ja	Nee	Ja*	Ja

*Ontheffing (RVO, 2016) reeds verleend.

- Nestkast steenuil (niet in gebruik)
- Nestlocaties huismus (in gebruik)
- Vleermuistoren.
- (Mogelijke) Verblijfplaats baardvleermuizen en omliggend essentieel foerageergebied
- Potentieel biotoop met verblijfplaatsen kleine marters
- Vliegrouete vleermuizen (essentieel)
- Indien waterloop aanwezig dan mogelijk voortplantingsbiotoop poelkikker

Figuur 0.1. Ligging van het plangebied (rood omkaderd) en het (mogelijk) voor komen van beschermde soorten. Bron ondergrond: Globespotter, 2018.

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Het industrieschap Medel is voornemens om ten oosten van het bestaande bedrijventerrein in Tiel een uitbreiding van het bedrijventerrein te realiseren. Deze ontwikkeling is echter in het huidige bestemmingsplan niet toegestaan. Om deze reden is een nieuw bestemmingsplan nodig. In 2015 is in het kader van een bestemmingsplanprocedure voor deze ontwikkeling reeds een natuurtoets uitgevoerd (Antea Group, 2015). Dit bestemmingsplan is echter niet definitief vastgesteld door een recente uitspraak van de Raad van State. Daarom wordt een nieuw bestemmingsplan voor de geplande ontwikkeling opgesteld. Voorliggende natuurtoets maakt onderdeel uit van deze procedure.

Ruimtelijke plannen, zoals dergelijke bestemmingsplannen, dienen te worden beoordeeld op de uitvoerbaarheid in relatie tot actuele natuurwetgeving. Er dient onderzocht te worden of het plan effect heeft op beschermde soorten of beschermde gebieden (Wet natuurbescherming; Wnb en Natuurnetwerk Nederland). Ontwikkelingen mogen niet zonder meer plaatsvinden indien deze negatieve gevolgen hebben op beschermde natuurgebieden en/of flora en fauna. In dit kader is inzicht gewenst in de aanwezige natuurwaarden en de mogelijk daarmee samenhangende consequenties. Dit wordt gedaan op basis van een Natuurtoets. In deze rapportage zijn de resultaten van de Natuurtoets beschreven en wordt antwoord gegeven of het plan uitvoerbaar is.

In Figuur 1.1 is de ligging van het plangebied weergegeven.

Figuur 1.1. Ligging van het plangebied (rood omkaderd). Bron ondergrond: Globespotter, 2018.

1.3 Doel en onderzoeksvragen

Het doel van voorliggende Natuurtoets is het opsporen van strijdigheden van het voorgenomen plan met de beschermde soorten en beschermde gebieden (Natuurnetwerk Nederland; NNN) en het bepalen of het plan uitvoerbaar is. De resultaten ten aanzien van de gebieden bescherming uit de Wet natuurbescherming (Natura 2000) worden beschreven in een separate rapportage.

De vragen of voor de uitvoering van het bestemmingsplan een vrijstelling geldt, dan wel een ontheffing of vergunning op grond van de Wet natuurbescherming nodig is en zo ja, of deze ontheffing of vergunning kan worden verleend, komt in beginsel pas aan de orde in een procedure op grond van de Wet natuurbescherming. Echter, deze vragen zijn ook relevant voor het bestemmingsplan omdat in deze Natuurtoets wordt beoordeeld of ten tijde van de vaststelling van het bestemmingsplan het op voorhand in redelijkheid duidelijk is dat de Wet natuurbescherming niet de uitvoerbaarheid van het plan in de weg zal staan. Het bestemmingsplan kan niet worden vastgesteld indien en voor zover op voorhand in redelijkheid moet worden ingezien dat het soortenbeschermingsregime in de Wnb aan de uitvoerbaarheid van het plan in de weg staat.

De volgende onderzoeksvragen zijn van toepassing:

- Welke in het kader van de Wnb beschermde soorten (en/of vaste rust- en verblijfplaatsen) komen voor in het beïnvloedingsgebied van het plan? Vinden er als gevolg van de ontwikkeling die mogelijk gemaakt worden door het plan effecten plaats op deze soorten en worden daarbij verbodsbepalingen overtreden? Is het plan uitvoerbaar en zijn, zo nodig, aanvullende voorwaarden in het plan aan de orde?
- Komen in de beïnvloedingszone van het plangebied beschermde natuurgebieden (NNN) voor? Zo ja, welke zijn dit en wat zijn de gevolgen hierop? Dienen vervolgstappen in de vorm van een compensatieplan opgesteld te worden of zijn andere vervolgstappen aan de orde?

Op bovenstaande vragen wordt in hoofdstuk 4 en 5 een antwoord gegeven (zie ook de leeswijzer).

1.4 Leeswijzer

De Natuurtoets is als volgt opgebouwd:

- De Natuurtoets begint met de belangrijkste conclusies gedestilleerd uit de resultaten van voorliggende Natuurtoets;
- Hoofdstuk 1 geeft de aanleiding van de Natuurtoets en het planvoornemen;
- Hoofdstuk 2 beschrijft beknopt het wettelijk kader;
- Hoofdstuk 3 geeft een toelichting op de methodiek van de Natuurtoets;
- Hoofdstuk 4 beschrijft het gebied en gaat in op de ecologische waarden en de beschermde soorten en gebieden in (de omgeving) van het plangebied;
- Hoofdstuk 5 toetst het plan aan de soortenbescherming en de bescherming van houtopstanden uit de Wet natuurbescherming. Ook wordt het NNN getoetst.

2 Wettelijk kader Wet natuurbescherming

Dit hoofdstuk beschrijft het wettelijk kader van de soortenbescherming ([paragraaf 2.2](#)) en de gebiedsbescherming ([paragraaf 2.3](#)) relevant voor voorliggende Natuurtoets.

2.1 Algemeen

De Wet natuurbescherming (hierna Wnb) heeft per 1 januari 2017 de Boswet, Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet 1998 vervangen. De Wnb regelt de bescherming van Natura 2000-gebieden, bescherming van soorten en de bescherming van houtopstanden.

Naast bescherming vanuit de Wnb, zijn er ook gebieden die planologisch beschermd zijn. Het betreft het 'Natuurnetwerk Nederland' (hierna NNN). De bescherming van het NNN verloopt via het ruimtelijke ordeningsrecht (Barro, bestemmingsplannen).

Per paragraaf worden tevens de beleidsregels van de provincie aangeduid die specifiek voor deze provincie (en derhalve voor voorliggend voornemen) van toepassing kunnen zijn.

2.2 Soortbescherming

In de Wnb is soortbescherming opgedeeld in drie categorieën. Voor elke categorie gelden verschillende verbodsbepalingen die zijn vermeld in artikel 3.1, 3.5 en 3.10 van de Wnb. Het gaat om de volgende drie categorieën:

1. soorten van de Vogelrichtlijn;
2. soorten van de Habitatrichtlijn, inclusief bijlage I en II uit Verdrag van Bern en bijlage I uit Verdrag van Bonn, met uitzondering van vogels;
3. 'andere soorten' (onderdeel A 'fauna' en onderdeel B 'flora').

De verbodsbepalingen en ontheffingsgronden voor de eerste twee categorieën komen rechtstreeks uit de Vogel- en Habitatrichtlijn. De derde categorie vindt zijn oorsprong in de nationale wetgeving. Bij voorliggende toetsing wordt tevens beoordeeld of soorten met jaarrond beschermde nesten aanwezig zijn in het plangebied. Hierbij wordt een onderscheid gemaakt tussen jaarrond beschermde nesten (categorie 1 t/m 4) en mogelijk jaarrond beschermde nesten (categorie 5).

Soorten van de Vogelrichtlijn

Voor Vogelrichtlijnsoorten is het verboden om in het wild levende vogels te doden of te vangen, opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen, te beschadigen, te rapen of nesten van vogels weg te nemen. Daarnaast is het verboden vogels opzettelijk te storen. Dit laatste verbod geldt niet voor een aantal vogelsoorten, indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding en het nest zelf zijn functionaliteit behoudt (zie artikel 3.1 in tekstkader in de bijlage).

Soorten van de Habitatrichtlijn

Voor soorten van artikel 3.5 (Habitatrichtlijn, Bern en Bonn) is het eveneens verboden om in het wild levende dieren en planten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen, opzettelijk eieren van dieren te vernielen of te rapen. Voortplantings- of rustplaatsen mogen niet beschadigd of vernield worden. Daarnaast geldt er een verbod op om planten behorend bij artikel 3.5 te plukken, verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen. In tegenstelling tot de Vogelrichtlijnsoorten in artikel 3.1, mogen dieren behorend bij artikel 3.5 niet

opzettelijk verstoord worden, ook niet als er geen wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding.

Andere soorten

Naast de Europees aangewezen beschermde flora en fauna, is er in Nederland ook een Nationale soortenlijst gemaakt die niet gedekt wordt door de Vogel- en Habitatrichtlijn, Verdrag van Bern of Verdrag van Bonn. Deze soorten zijn opgenomen in bijlage A en B van de Wnb, zie ook Bijlage tabel B en C van voorliggende rapportage. Voor soorten in bijlage A geldt een verbod op opzettelijk doden of vangen van dieren, opzettelijk beschadigen of vernielen van vaste voortplantings- of rustplaatsen van dieren. Voor soorten in bijlage B geldt een verbod op opzettelijk plukken, verzamelen, afsnijden, vernielen en onttrenten van planten. In tegenstelling tot artikel 3.1 en 3.5, is verstoring van deze soorten toegestaan.

Met betrekking tot de 'andere soorten' zijn per provincie beleidsregels opgesteld waarin voor een deel van deze soorten vrijstelling is verleend. De grond waarop deze vrijstelling geldt verschilt per provincie en hoeft dus niet in alle situaties van toepassing te zijn. Ook zijn de provincies niet altijd het bevoegd gezag. In bepaalde gevallen¹ is dit het rijk (via RVO). Vrijstelling op basis van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling is een geldige reden in alle provincies.

Indien bij het voornemen gestelde verboden in artikel 3.1, 3.5 of 3.10 worden overtreden, dient gewerkt te worden conform een gedragscode. Biedt een gedragscode geen oplossing, dan is het mogelijk om een ontheffing aan te vragen bij de provincie waarin het voornemen plaatsvindt. De grond waarop een ontheffing mogelijk is, verschilt per categorie. Zie de Bijlage voor een uitgebreide toelichting.

In provincie Gelderland zijn aanvullend op de soorten beschermd in de Habitatrichtlijn en de 'andere soorten' (genoemd in artikel 3.10, bijlage A en bijlage B van de Wnb) een aantal soorten uit artikel 3.10 niet vrijgesteld. Het betreft de bunzing, wezel, hermelijn (Provincie Gelderland, 2018). Deze soorten zijn vanaf 1 maart 2019 niet meer vrijgesteld in de provincie Gelderland.

2.3 Natuurnetwerk Nederland en houtopstanden

2.3.1 Natuurnetwerk Nederland

Het Natuurnetwerk Nederland is een stelsel van ecologisch hoogwaardige natuurgebieden. Dit is onderdeel van de actieve soortbescherming uit de Wet natuurbescherming; bedreigde dier- en plantensoorten in een gunstige staat van instandhouding te brengen. Om dit realiseren is in de Wnb art. 1.12, lid 2 vastgelegd dat de provincies zorgen voor de totstandkoming en instandhouding van een samenhangend landelijk ecologisch netwerk, genaamd Natuurnetwerk Nederland.

De natuurgebieden die behoren tot het NNN en hun functies worden planologisch beschermd, hier geldt het 'nee, tenzij'- principe. De planologische bescherming betekent in het kort dat geen nieuwe bestemmingen worden toegestaan die per saldo leiden tot een significante aantasting van de oppervlakte, de kwaliteit en de samenhang van het NNN. Hieraan wordt getoetst bij de verlening van een omgevingsvergunning op grond van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo).

¹ <https://www.rvo.nl/onderwerpen/agrarisch-ondernemen/beschermde-planten-dieren-en-natuur/wet-natuurbescherming/taken-en-rolverdeling-bevoegdheden>

2.3.2 Bescherming van houtopstanden

De Wet natuurbescherming (Wnb) geeft invulling aan de bescherming van houtopstanden die tot aan 1 januari 2017 vielen onder bescherming van de Boswet. De bescherming is geregeld in hoofdstuk 4 van de Wnb. De Provincie is het bevoegd gezag. De bescherming betreft de houtopstanden die zijn gelegen buiten de bebouwde kom Wnb en die een oppervlakte hebben van meer dan 1.000 m² (0,1 hectare) of bestaan uit een rijbeplanting die meer dan twintig bomen omvat, gerekend over het totaal aantal rijen. De Wnb doet geen uitspraken over houtopstanden die zijn gelegen binnen de bebouwde kom of met kleinere oppervlakte dan 1.000 m². Bescherming van dergelijke houtopstanden is een taak van de gemeentelijke overheid.

De wet geldt niet voor:

- a) Houtopstanden op erven of in tuinen;
- b) Fruitbomen of windschermen om boomgaarden;
- c) Naaldbomen bedoeld als kerstbomen indien niet ouder dan 20 jaar;
- d) Kweekgoed;
- e) Uit populieren of wilgen bestaande wegbeplantingen, beplantingen langs waterwegen en eenrijige beplantingen langs landbouwgronden;
- f) Het dunnen van een houtopstand;
- g) Het uit populieren, wilgen, essen of elsen bestaande beplantingen die kennelijk zijn bedoeld voor de productie van biomassa (onder specifieke voorwaarden).

Voor houtopstanden groter dan 1.000 m² is veelal sprake van overlap met de gemeentelijke Algemene Plaatselijke Verordening (APV). De mate van overlap kan per gemeente verschillen en is dus maatwerk. Toetsing aan de APV valt buiten de scope van de Natuurtoets.

Voor houtopstanden die zijn beschermd in de Wnb geldt een meldingsplicht bij voorgenomen velling, en in principe tevens een herplantplicht. Herplant wordt in principe ter plekke ingevuld. Onder voorwaarden kan herplant ook elders worden gerealiseerd.

3 Methodiek

Dit hoofdstuk beschrijft de methodiek die gehanteerd wordt tijdens het bureauonderzoek ([paragraaf 3.2](#)) en gedurende het terreinbezoek ([paragraaf 3.3](#)) van voorliggende Natuurtoets. In [paragraaf 3.4](#) wordt aangeduid hoe deze gegevens leiden tot een conclusie.

3.1 Algemeen

Het onderzoek naar het voorkomen van beschermde soorten en ligging van beschermde gebieden is opgebouwd uit twee onderdelen:

1. Bureaustudie naar waarnemingen van beschermde soorten uit het (recente) verleden en ligging van beschermde gebieden in de invloedssfeer van het plan;
2. Terreinbezoek naar de (mogelijke) aanwezigheid van beschermde soorten.

3.2 Bureauonderzoek

Afbakening beschermde soorten

In het bureauonderzoek wordt specifiek gekeken naar soorten uit de Vogelrichtlijn (artikel 3.1), soorten van de Habitatrichtlijn (artikel 3.5) en 'andere' beschermde soorten (artikel 3.10). Bij vogels zal met name speciale aandacht geschonken worden aan soorten die in het plangebied een essentieel leefgebied kunnen hebben. Voorgenoemde soorten zijn in Nederland zeldzaam of hebben een Europese bescherming (Habitatrichtlijn bijlage IV-soorten, bijlage II Verdrag van Bern en bijlage I Verdrag van Bonn) en moeten worden getoetst op voorkomen en het projecteffect. Treden effecten op, of worden verbodsbepalingen overtreden, dan zijn er maatregelen nodig om deze effecten te voorkomen, verzachten of te compenseren om te voldoen aan de Wnb.

Een aantal soorten is door de provincies vrijgesteld en zijn opgenomen in provinciale vrijstellingen (zie tabel B en C in de bijlage). Deze zijn niet meegenomen in deze toetsing. Deze soorten zijn zodanig algemeen in de provincie dat de gunstige staat van instandhouding niet in het geding komt bij het voorliggende project. Wel geldt de algemene zorgplicht. Door het uitvoeren van een aantal zorgplicht gerelateerde maatregelen, wordt voldaan aan de zorgplicht en kan de gunstige staat van instandhouding worden gegarandeerd. Hierbij kan gedacht worden aan het rekening houden met de kwetsbare seizoenen van deze soorten en de manier van werken (zoals het aanhouden van vaste rijroutes en het zorgen voor vluchtmogelijkheden voor de soorten).

Bronnen

Om een beeld te krijgen van de verspreiding en (mogelijk) voorkomen van beschermde soorten in en rond het plangebied, is de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) geraadpleegd. Hierbij is nagegaan of er in de periode 2014-2019 beschermde soorten zijn aangetroffen in of nabij het plangebied. Daarnaast zijn indien relevant ook regionale bronnen en atlassen gebruikt. Deze atlassen maken veelal gebruik van atlasblokken (5 x 5 kilometer). De soortgegevens hebben daarom betrekking op de regio en niet specifiek op het plangebied. Aan de hand van de resultaten van de bureaustudie is een inschatting gemaakt of de betreffende soorten in het plangebied voor zouden kunnen komen.

Naast de bronnen met soortinformatie, is voor het bepalen van de ligging van beschermde gebieden gebruik gemaakt van de gebiedendatabase op de website van het Ministerie van EZK of provinciale digitale atlassen. Om inzicht te krijgen in de ligging van het plangebied t.o.v. van het NNN is de provinciale website geraadpleegd.

In het recente verleden zijn reeds verschillende natuuronderzoeken in het kader van de geplande ontwikkeling van het bedrijventerrein uitgevoerd. Deze resultaten zijn ook meegenomen in deze natuurtoets. Daarnaast is er reeds een ontheffing voor een aantal zwaarder beschermde soorten beschikbaar voor het project. De beschikbare natuurinformatie bestaat uit:

- Antea group, 2015. Bedrijventerrein Tiel Medel afronding. Nader onderzoek naar huismus, buizerd en uilen.
- Antea group, 2015. Bedrijventerrein Tiel Medel afronding. Natuurtoets.
- Antea group, 2015. Nader onderzoek vleermuizen Tiel Medel afronding.
- Antea group, 2017. Notitie. Bedrijvenpark Medel afronding. Toets nieuwe beschermde soorten. 21 augustus 2017.
- RVO, 2016. Ontheffing Flora- en Faunawet. Nr. 5190016349314. 30 juni 2016.
- Staring Advies, 2018. Monitoring mitigerende maatregelen Medel Afronding in Tiel – 2018.
- Staring Advies, 2019. Monitoring mitigerende maatregelen Medel Afronding in Tiel – 2019.

3.3 Terreinbezoek

Naar aanleiding van de uitkomsten van voorgenoemde bureaustudie is middels een terreinbezoek bepaald in hoeverre de aanwezigheid van beschermde soorten aannemelijk gesteld kan worden op basis van aanwezig geschikt habitat. Naast directe waarnemingen kan dan aan de hand van de aangetroffen biotopen een beeld worden geschetst van de verwachte aanwezige beschermde soorten. Dit is noodzakelijk omdat enkele seizoensgebonden soorten flora en fauna mogelijk niet kunnen worden waargenomen. Aan de hand van het aangetroffen biotoop en habitatvoorkeur(en) kunnen echter wel indicaties worden gegeven van het mogelijk voorkomen van deze soorten op de locatie. Het gaat hier om een deskundigenoordeel op basis van de fysieke gesteldheid van het terrein (biotopenonderzoek). Daarnaast zijn de aangetroffen belangwekkende soorten opgetekend.

Op 16 oktober 2019 is vanaf circa 10:00 uur een terreinbezoek uitgevoerd door een deskundig ecooloog van Antea Group bij zonnig weer met een temperatuur van circa 12 °C. Tijdens het terreinbezoek is het plangebied te voet belopen.

3.4 Effectbeoordeling en advies vervolgtraject

Aan de hand van de bevindingen uit het bureauonderzoek en de resultaten van het verkennend terreinbezoek kan worden bepaald of het plan uitvoerbaar is, of een vervolgonderzoek nodig is om beschermde soorten uit te sluiten en om te bepalen wat de effecten zijn. Tevens kan worden geadviseerd over de te volgen procedure inzake de soortenbescherming uit de natuurwetgeving.

4 Resultaten

In [paragraaf 4.1](#) wordt allereerst een gebiedsbeschrijving van het plangebied gegeven. Vervolgens wordt in [paragraaf 4.2](#) in gegaan op de resultaten van de in het gebied aanwezige of verwachte beschermde soorten (uiteenzetting van de resultaten van de bureaustudie en het terreinbezoek), waarna in [paragraaf 4.3](#) de ligging van gebieden beschermd in het kader van de Wet natuurbescherming en het NNN in de omgeving van het plangebied aangegeven wordt.

4.1 Gebiedsbeschrijving

Het plangebied ligt in de provincie Gelderland in de gemeente Tiel. Het plangebied ligt ten oosten van het bestaande bedrijventerrein. Het plangebied is de afgelopen jaren al voor een groot deel bouwrijp gemaakt. Gebouwen zijn gesloopt en struiken en bomen zijn verwijderd. Daarnaast is er een aantal waterpartijen gegraven. Delen van de gronden liggen braak. Het grootste deel is echter agrarisch in gebruik. Aan de noordkant zijn twee percelen aanwezig die in het kader van de mitigatie 'beschermde soorten' zijn in gericht als natuurlijke terreinen.

Figuur 4.1. Impressie van het plangebied.

4.2 Beschermde soorten

4.2.1 Resultaten bureauonderzoek

Uit de recente verspreidingsinformatie blijkt dat in of nabij het plangebied in het verleden diverse beschermde soorten zijn waargenomen (binnen een straal van 2,5 kilometer). Dit betreft de beschermde soorten genoemd in Habitatrichtlijn (bijlage IV onderdeel a en b) en de niet-

vrijgestelde 'andere soorten' uit bijlage I (onderdeel a en b) van de Wet natuurbescherming alsook vogelsoorten met een jaarrond beschermd nest. De soorten zijn weergegeven in Tabel 4.1.

Tabel 4.1. Overzicht van waargenomen beschermde soorten in de omgeving van het plangebied (met een straal van 2,5 km) die in het NDFF door derden zijn ingevoerd en waarnemingen die uit de bureaustudie komen. De soorten zijn in te delen in Habitatrichtlijn (HR), lijsten A en B behorende bij artikel 3.10 en vogelsoorten met een jaarrond beschermd nest (JRB) en zijn aangegeven met een 'X' (NDFF, 2014-2019).

Soortgroep	Soort	JRB	HR	A/B
Vogels met een jaarrond beschermd nest*	Boomvalk	X		
	Buizerd	X		
	Havik	X		
	Huismus	X		
	Kerkuil	X		
	Ooievaar	X		
	Steenuil	X		
	Ransuil	X		
Zoogdieren	Bever		X	
	Bunzing			X
	Wezel			X
	Vleermuizen **		X	
Amfibieën	Heikikker		X	
	Poelkikker		X	
Reptielen	Geen waarnemingen			
Insecten - Dagvlinders	Geen waarnemingen			
Insecten - Libellen	Geen waarnemingen			
Vissen	Grote modderkruiper			X
Planten	Kleine wolfsmelk			X
	Wilde ridderspoor			X
Overige soortgroepen	Geen waarnemingen			

*Categorie 5: de afweging of er sprake is van een jaarrond beschermd nest uit categorie 5 wordt gemaakt bij de beschrijving van de resultaten van het terreinbezoek (paragraaf 4.2.2).

**Vleermuizen: gewone dwergvleermuis, watervleermuis, baardvleermuis en ruige dwergvleermuis.

Op basis van de verspreidingsgegevens van een soort, in combinatie met kennis van de terreingeschiktheid voor deze soorten, is vervolgens nagegaan of het plangebied een functie vervult voor (onder andere) deze soorten en of effecten aan de orde zijn. De bevindingen worden in paragraaf 4.2.2 uiteengezet.

4.2.2 Resultaten terreinbezoek - ecologische bevindingen

Op basis van het bureauonderzoek en het terreinbezoek wordt per soortgroep ingegaan op de eventuele (kans op) aanwezigheid van beschermde soorten in het plangebied.

Vogels

Soorten met jaarrond beschermd nest (categorie 1 t/m 4)

Uit de bureaustudie blijkt dat de boomvalk, buizerd, havik, huismus, kerkuil, ooievaar, steenuil, en ransuil in de omgeving van het plangebied zijn waargenomen. Bomen en struiken die in het plangebied stonden zijn de afgelopen jaren verwijderd. Slechts de laanbeplanting aan de Medelsestraat en een klein stukje laanbeplanting aan de Brede Steeg zijn blijven staan. Daarnaast is nog opgaande beplanting aanwezig in de mitigatiegebiedjes aan de Brede Steeg en de

Medelsestraat. In deze opgaande beplanting zijn geen nesten aanwezig. Andere geschikte nestlocaties zijn niet aangetroffen. Daarmee kan worden uitgesloten dat nesten van de boomvalk, buizerd, havik, ooievaar en ransuil in het plangebied aanwezig zijn.

De kerkuil broedt in gebouwen of oude bomen. Beide type plekken zijn niet aanwezig in het plangebied. Daarmee kan worden uitgesloten dat deze soort in het plangebied een nest heeft.

Voor de huismus en de steenuil zijn, als voorwaarde vanuit de ontheffing Flora en Faunawet (RVO, 2016), in het kader van de ontwikkeling nestkasten geplaatst in en rond het plangebied. De locaties van deze kasten zijn weergegeven op Figuur 0.1. De nestkasten voor de steenuil waren in 2018 en 2019 niet gebruikt. In 2018 en 2019 zijn op drie locaties de mussenkasten in gebruik door in totaal respectievelijk 16 en 15 paartjes van deze soort (Staring advies, 2018 / 2019). De locaties van deze mussennesten zijn weergegeven op Figuur 0.1. Een impressie van de kasten die geplaatst zijn voor de steenuil en de huismus zijn weergegeven op Figuur 4.2.

Figuur 4.2. Links: mussenhotel in het gebied. Rechts: Steenuilkast in het gebied.

Algemene vogelsoorten (artikel 3.1)

Het is aannemelijk dat in het plangebied algemene vogelsoorten voor komen die ook in het plangebied broeden. Daarbij kan gedacht worden aan weidevogels, watervogels of vogels die broeden in de laanbeplantingen die nog in het plangebied aanwezig zijn.

Zoogdieren

Vleermuizen

Het plangebied is grotendeels ongeschikt als leefgebied voor vleermuizen. Alleen aan de randen van het gebied zijn opgaande elementen aanwezig die geschikt zijn als foerageergebied of als plek met mogelijke verblijfplaatsen. De in 2015 aanwezige verblijfplaats van baardvleermuizen in het schuurtje aan de noordkant van het gebied (Antea Group, 2015) wordt waarschijnlijk nog gebruikt door deze soort. Daarnaast zijn aan de laanbeplantingen langs de Medelsestraat, Broekdijksestraat en de Brede steeg nestkasten voor vleermuizen opgehangen in het kader van de ontheffing uit 2016 (RVO, 2016). Net ten zuiden van de Medelsestraat is een vleermuistoren gebouwd (zie Figuur 4.3). De vleermuistoren wordt gebruikt door verschillende vleermuissoorten, namelijk de gewone dwergvleermuis en watervleermuis (Staring advies, 2018/2019). De nestkasten voor vleermuizen worden niet gebruikt. Naast de beschermde verblijfplaatsen in het plangebied en de directe omgeving zijn ook de vliegroute langs de Medelsestraat en het foerageergebied bij de Brede Steeg beschermd (zie Figuur 0.1). Zij vormen een essentiële rol in het functioneren van de verblijfplaatsen (zie Antea Group, 2015 en RVO, 2016).

Figuur 4.3. Vleermuistoren net ten zuiden van het plangebied.

Overige (land)zoogdieren

Bever

De bever is volgens de bureaustudie in ten noorden van het plangebied waargenomen. De soort is een bewoner van gebieden met veel water. De watergangen in het plangebied zijn recent aangelegd of zijn te smal voor de soort. Daarnaast ontbreken bomen die kunnen dienen als voedsel. Tijdens het terreinbezoek zijn geen sporen van bevers waargenomen. Daarmee kan worden uitgesloten dat de bever in het plangebied voor komt.

Bunzing, wezel

In tegenstelling tot de beschrijving in de natuurtoets van 2015 (Antea Group, 2015) zijn de bunzing, hermelijn en de wezel vanaf 1 maart 2019 niet meer vrijgesteld bij ruimtelijke ontwikkelingen. Daarmee zijn de soorten beschermd. De bunzing en de wezel zijn in de omgeving van het plangebied waargenomen. In (kleine) delen van het plangebied zijn geschikte biotopen voor deze twee soorten aanwezig (zie Figuur 0.1). Het kan niet worden uitgesloten dat beide soorten in deze delen van het plangebied voor komen.

Figuur 4.4. Geschikt leefgebied voor kleine marterachtigen in het plangebied.

Er zijn geen andere zwaar beschermde soorten in het plangebied waargenomen.

Reptielen

Er zijn geen waarnemingen bekend van reptielen in de omgeving van het plangebied. Ook in de verre omtrek zijn geen reptielen aanwezig. Het kan daarmee worden uitgesloten dat reptielen in het plangebied voorkomen.

Amfibieën

Op basis van de bureaustudie blijkt dat de heikikker en poelkikker in de omgeving van het plangebied zijn waargenomen. Op basis van de onderzoeken (Antea Group, 2015) blijkt dat de poelkikker op verschillende plekken in het plangebied is waargenomen. Ook uit de monitoring van de poelkikker in 2018 en 2019 blijkt dat de poelkikker in het plangebied voorkomt (Staring advies, 2018 / 2019). Over het algemeen kan gezegd worden dat de watergangen en poelen in het plangebied geschikt zijn voor de soort. Op Figuur 4.5 is een impressie weergegeven van geschikte watergangen in het gebied.

Figuur 4.5. Impressie geschikt voortplantingsbiotoop poelkikker in het plangebied.

De heikikker is niet aangetroffen tijdens het terreinbezoek en eerdere onderzoeken. Het aangetroffen biotoop in het plangebied is niet ideaal voor de soort. De heikikker prefereert waterlopen met beplanting en een bos/heideachtig landbiotoop dat ook in de winter voldoende schuilgelegenheid biedt. Dit is zeer beperkt aanwezig. Volgens de gegevens uit NDFF en de eerder uitgevoerde onderzoeken is de heikikker niet in het plangebied waargenomen. Het is daarmee uit te sluiten dat de heikikker in het plangebied voorkomt.

Vissen

Op basis van de bureaustudie blijkt dat de grote modderkruiper in de omgeving van het plangebied is waargenomen. De kleine modderkruiper en bittervoorn zoals die in de eerdere natuurtoets zijn vastgesteld (Antea Group, 2015) zijn vanaf 1 januari 2017 niet meer beschermd. De soorten komen wel nog voor in het plangebied.

De grote modderkruiper uit de bureaustudie is niet aangetroffen. Het aangetroffen biotoop is ongeschikt voor deze soort door het ontbreken van sloten die aan het verlanden zijn en gevuld zijn met grote hoeveelheden vegetatie. Alle sloten worden intensief onderhouden. Ook de NDFF gegevens geven geen waarnemingen uit het plangebied zelf. De grote modderkruiper is waargenomen in het watersysteem ten noorden van de Linge. Dit systeem staat niet direct in verbinding met het water in het plangebied. Het kan daarmee worden uitgesloten dat de grote modderkruiper in het plangebied voorkomt.

Vlinders, Libellen en overige soortgroepen

Er zijn volgens de bureaustudie geen vlinders, libellen en beschermde soorten uit overige soortgroepen waargenomen in het plangebied of de omgeving. Dit ondanks intensief onderzoek van de afgelopen jaren. Het biotoop is marginaal geschikt voor beschermde soorten door het intensieve agrarische karakter, of net aangelegde karakter. Beschermde soorten uit de soortgroepen vlinders, libellen en overige soortgroepen zijn biotoop kritische soorten. Het is daarmee onwaarschijnlijk dat soorten uit deze soortgroepen in het plangebied voor komen.

Flora

Uit de bureaustudie blijkt dat de kleine wolfsmelk en de wilde ridderspoor in de omgeving van het plangebied zijn waargenomen. De kleine wolfsmelk is volgens NDFF in het plangebied waargenomen. In 2017 is deze soort niet aangetroffen na specifiek onderzoek. (Antea Group, 2017). Wel is toen de tuinwolfskers aangetroffen. Tijdens het terreinbezoek van 16-10-2019 is opnieuw alleen de tuinwolfskers van de wolfskersfamilie aangetroffen. Daarmee kan worden uitgesloten dat de kleine wolfsmelk in het plangebied voorkomt. Ook zijn geen andere zwaardere beschermde plantensoorten, waaronder de wilde ridderspoor, in het plangebied aangetroffen. Het biotoop is voor het overgrote deel ook ongeschikt doordat het plangebied bestaat uit

intensief gebruikte graslanden of akkerlanden. Het voorkomen van zwaarder beschermde planten kan daarmee worden uitgesloten.

4.2.3 Samenvatting beschermde soorten

Uit het terreinbezoek is gebleken dat de soorten weergegeven in Tabel 4.1 en die een beschermde status hebben in de Wet natuurbescherming mogelijk voor kunnen komen in het plangebied. In hoofdstuk 5 wordt nader op deze soorten in gegaan.

Tabel 4.2. Mogelijk aanwezige beschermde soorten in het plangebied.

Soort	Beschermingsregime	Aanwezigheid	Toelichting
Vleermuizen	Artikel 3.5	Mogelijk	Schuurtje, opgehangen nestkasten, vleermuistoren
Huismus	JRBN	Ja	Nestkasten
Steenuil	JRBN	Nee / mogelijk	Nestkasten
Bunzing en wezel	Artikel 3.10	Mogelijk	
Poelkikker	Artikel 3.5	Ja	Waterlopen
Algemene broedvogels	Artikel 3.1	Ja	

4.3 Natuurnetwerk Nederland en houtopstanden

4.3.1 Natuurnetwerk Nederland

Het plangebied maakt geen onderdeel uit van het NNN. Het dichtstbijzijnde NNN ligt op 250 meter ten noorden van het plangebied gekoppeld aan de Linge en op meer dan 1100 meter ten zuiden van het plangebied in de uiterwaarden van de Waal.

Figuur 4.6. Ligging van het plangebied (rode contour) ten opzichte van NNN (gldanders.planoview.nl).

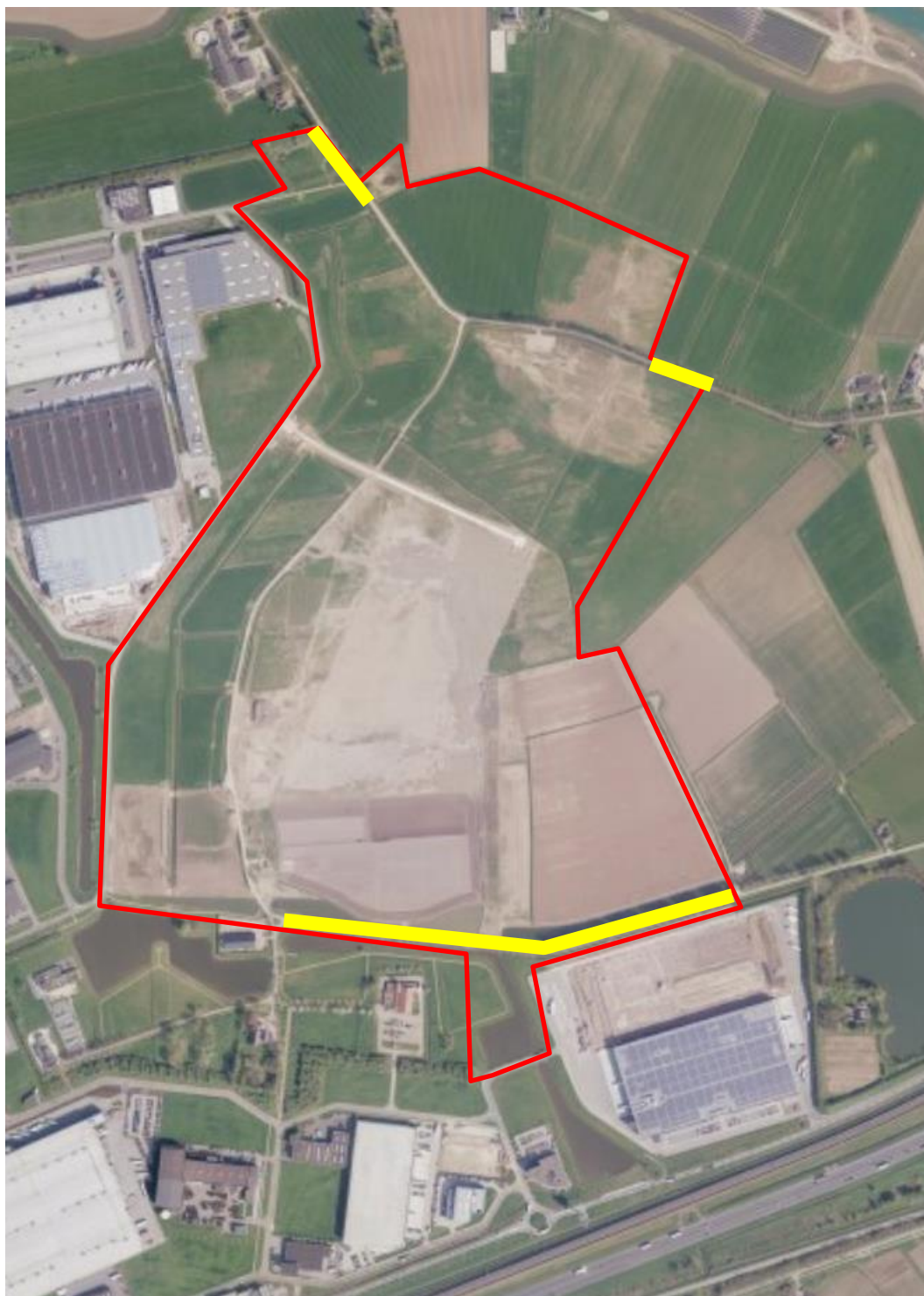
4.3.2 Bescherming van houtopstanden

Houtopstanden die voldoen aan de criteria zoals gesteld in paragraaf 2.3.2 en die buiten de bebouwde kom boswet vallen zijn beschermd middels de Wet natuurbescherming. Op figuur 4.7. is die ligging van de bebouwde kom boswet weergegeven.

*Figuur 4.7. Kaart ligging beschermde gebieden houtopstanden (beige kleur = bescherming)
(<http://gelderland.maps.arcgis.com>).*

Op Figuur 4.8. is aangegeven welke houtopstanden in het plangebied beschermd zijn.

Figuur 4.8. Het plangebied (rood omkaderd) en de ligging van beschermde houtopstanden (gele lijn). Bron ondergrond: Globespotter, 2018.

5 Toetsing

In [paragraaf 5.1](#) worden de werkzaamheden getoetst aan de soortenbescherming (Wnb). Indien vervolgstappen aan de orde zijn, is dit aangegeven in een tekstkader. In [paragraaf 5.2](#) wordt het plan getoetst aan het beschermingsregime van het NNN-gebied en de beschermde houtopstanden uit de Wet natuurbescherming (Wnb).

5.1 Toetsing effect op beschermde soorten

5.1.1 Vogels

Jaarrond beschermde nesten

Steenuil

In het plangebied en de directe omgeving is in het kader van de ontwikkeling van het bedrijventerrein een vijftal nestkasten voor deze soort opgehangen. Los van deze nestkasten zijn geen geschikte nestlocaties in het plangebied aanwezig. In 2018 zijn de kasten niet door een steenuil gebruikt. Mogelijk is dat het afgelopen jaar wel het geval geweest. Bij de geplande ontwikkeling blijven de vijf potentiële nestlocaties onaangeroerd en potentieel geschikt als verblijfplaats voor de soort. Daarmee heeft het voornemen geen effect op de steenuil.

Huismus

In het plangebied is in een aantal opgehangen nestkasten voor huismussen sprake van een broedgeval van huismussen. In 2018 waren dat in totaal 16 paartjes. Deze nesten zijn jaarrond beschermd. Door de geplande ontwikkeling verandert niks aan de functionaliteit van de nu beschermde nesten en nestkasten die nog niet in gebruik zijn. Daarmee heeft het voornemen geen invloed op deze nesten.

Algemene broedvogels

Alle in gebruik zijnde nesten van vogelsoorten in Nederland zijn beschermd onder de Wet natuurbescherming (artikel 3.1). Met de meeste broedvogels kan echter in het algemeen relatief eenvoudig rekening worden gehouden door werkzaamheden niet uit te voeren in de broedtijd (circa maart tot en met juli²) en indien concrete broedgevallen aanwezig zijn. Op deze wijze zijn geen belemmeringen vanuit de Wet Natuurbescherming aan de orde.

Zo kunnen in het plangebied nesten gebouwd worden door (algemeen voorkomende) soorten met name in opgaande vegetatie). Indien nesten aanwezig zijn mogen deze tijdens de broedperiode (en wanneer deze in gebruik zijn) niet verwijderd of verstoord worden.

Indien het niet mogelijk is om buiten het broedseizoen te werken dan dient het plangebied (waar de werkzaamheden plaatsvinden) vóór het broedseizoen ongeschikt gemaakt te worden voor (broed)vogels. Mocht dit niet mogelijk zijn dan dient vooraf aan de werkzaamheden het plangebied gecontroleerd te worden op de aanwezigheid van broedvogels door een erkend ecooloog. Indien vastgesteld wordt dat sprake is van actuele broedgevallen binnen het plangebied dan worden locatiespecifieke maatregelen voorgesteld en/of wordt het plangebied niet vrijgegeven en dienen de werkzaamheden uitgesteld te worden totdat het nest niet meer in gebruik is.

² Voor het broedseizoen wordt in het kader van de wet geen standaardperiode gehanteerd. Het broedseizoen is afhankelijk van klimatologische omstandigheden; dit houdt in dat het seizoen eerder dan wel later van start kan gaan en eerder dan wel later kan eindigen. Van belang is of er broedgevallen aanwezig zijn.

5.1.2 Zoogdieren

Vleermuizen

Het plangebied is door het ontbreken van opgaande elementen in het landschap voor het grootste deel ongeschikt als leefgebied voor de soort. In het plangebied of de directe omgeving is echter wel nog een aantal beschermde delen van het leefgebied van vleermuizen aanwezig. Het gaat dan om verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis (zomer, paar en waarschijnlijk kraamverblijf) en de watervleermuis (zomerverblijf) en een kraamverblijf van de baardvleermuis (vastgesteld in 2015). Daarnaast is er sprake van een essentiële vliegroute langs de Medelsestraat en essentieel foerageergebied in de vorm van de fruitbomenggaard in de noordkant van het plangebied.

Al deze elementen blijven behouden in de ontwikkeling. De geplande ruimtelijke ontwikkeling is afgestemd op deze beschermde onderdelen van het leefgebied van vleermuizen of ze zijn gerealiseerd in het kader van de ontheffing Flora en Faunawet (RVO, 2016).

Bunzing, wezel

Het is niet uit te sluiten dat in een aantal kleine stukjes plangebied sprake is van leefgebied van kleine marters. Kleine marters, waaronder de bunzing en de wezel, zijn in de Provincie Gelderland niet vrijgesteld bij ruimtelijke ontwikkelingen. Door de geplande ontwikkeling blijft het mogelijke leefgebied van de soorten in het plangebied echter in stand. Daarmee heeft het voornemen geen invloed op deze soorten.

5.1.3 Amfibieën

Poelkikker

Een groot deel van de watergangen en poelen in het plangebied worden bewoond door de poelkikker. Door de geplande ontwikkeling verdwijnt een deel van dit leefgebied. De poelkikker is beschermd middels Artikel 3.5 van de Wet natuurbescherming. Om de ontwikkeling toch mogelijk te maken is een ontheffing in het kader van de Flora en Faunawet voor deze soort aangevraagd en verleend. (RVO, 2016). In deze ontheffing staan de randvoorwaarden waarbinnen met deze soort in het kader van de ruimtelijke ontwikkeling omgegaan moet worden.

5.1.4 Uitvoerbaarheid

In het plangebied komen geen nieuwe beschermde soorten voor (los van mogelijk de bunzing en de wezel), of worden verwacht, ten opzichte van de situatie van 2015. Ook is het voorkomen van de reeds bekende beschermde soorten niet dermate veranderd dat aanvullende mitigerende maatregelen nodig zijn. Ook hebben de werkzaamheden geen effect op de bunzing en de wezel. De verleende ontheffing Flora en Faunawet (RVO, 2016) biedt daarmee vooralsnog voldoende kader voor de geplande ontwikkeling. Daarmee is het voornemen zoals dat is vastgelegd in het concept bestemmingsplan en de randvoorwaarden rond de ontwikkeling uit de ontheffing Flora- en Faunawet (RVO, 2016) voldoende om het plan uitvoerbaar te laten zijn.

5.2 Effecten op natuurnetwerk Nederland en houtopstanden

5.2.1 Effecten op het Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Voor wat betreft het NNN is er alleen bij directe aantasting sprake van vervolgstappen, waaronder compensatie. Er bevindt zich geen NNN-gebied binnen het plangebied. Er is van directe aantasting van de NNN dan ook geen sprake. Ook kunnen significant negatieve effecten op de wezenlijke kenmerken en waarden van de NNN in de nabijheid van het plangebied worden uitgesloten. Vanuit dit oogpunt zijn er voor NNN geen belemmeringen.

5.2.2 Bescherming van houtopstanden

In het plangebied is een aantal beschermde houtopstanden aanwezig. Deze houtopstanden blijven allemaal ongemoeid bij de ontwikkeling van het bedrijventerrein. Daarmee heeft het voornemen geen effect op beschermde houtopstanden.

6 Bronnen

Antea group, 2015. Bedrijventerrein Tiel Medel afronding. Nader onderzoek naar huismus, buizerd en uilen.

Antea group, 2015. Bedrijventerrein Tiel Medel afronding. Natuurtoets.

Antea group, 2015. Nader onderzoek vleermuizen Tiel Medel afronding.

Antea group, 2017. Notitie. Bedrijvenpark Medel afronding. Toets nieuwe beschermde soorten. 21 augustus 2017

Bos, F.G., Bosveld, M.A., Groenendijk, D.G., Van Swaay, C.A.M. & Wynhoff, I., 2006. De dagvlinders van Nederland - verspreiding en bescherming. Nederlandse Fauna 7. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & EISNederland, in samenwerking met De Vlinderstichting, Wageningen.

BIJ12, 2017. Kennisdocument buizerd.

BIJ12, 2017. Kennisdocument steenuil.

BIJ12, 2017. Kennisdocument huismus.

BIJ12, 2017. Kennisdocument gewone dwergvleermuis.

Creemers, R.C.M. en Delft, J.J.C.W. van (RAVON) (redactie), 2009. De Amfibieën en Reptielen van Nederland. Nederlandse Fauna Deel 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey – Nederland, Leiden.

Provincie Gelderland, 2018. Actualisatieplan 6 Omgevingsverordening provincie Gelderland. Provinciale verordening vastgesteld 2018-12-19.

Limpens, H., Regelink, J., en Koelman, R. (2010). Vleermuizen en planologie. Zoogdiervereniging, Arnhem.

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, 2009. Aangepaste lijst jaar rond beschermde vogelnesten ontheffing Flora- en faunawet ruimtelijke ingreep. Augustus 2009.

Provincie Noord Brabant, 2017. Handreiking kleine marters in relatie tot soortenbescherming.

Staring Advies, 2018. Monitoring mitigerende maatregelen Medel Afronding in Tiel – 2018.

Staring Advies, 2019. Monitoring mitigerende maatregelen Medel Afronding in Tiel – 2019.

RVO, 2016. Ontheffing Flora- en Faunawet. Nr. 5190016349314. 30 juni 2016.

Overig:

NDFP

<http:// gelderland.maps.arcgis.com>

Bijlagen

Bijlage 1: Wettelijk kader

Een van de doelen van de Wnb is de bescherming van inheemse flora en fauna. Vanuit deze wet is bij ruimtelijke ingrepen de initiatiefnemer verplicht op de hoogte te zijn van de mogelijk voorkomende beschermde natuurwaarden binnen het projectgebied. Het uitgangspunt van de wet is dat geen schade mag worden toegebracht aan beschermde soorten, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan (het 'nee, tenzij' – principe). Bepaalde handelingen, waaronder ruimtelijke ingrepen, waarbij beschermde soorten in het geding zijn, zijn slechts bij uitzondering en onder voorwaarden mogelijk. Hieronder wordt uitgelegd welke verbodsbepalingen gelden, welke vrijstellingen er gelden en op welke gronden ontheffingen kunnen worden aangevraagd.

Verbodsbepalingen soortbescherming

In de Wnb is soortbescherming opgedeeld in drie categorieën. Voor elke categorie gelden verschillende verbodsbepalingen die onder andere zijn vermeld in artikel 3.1, 3.5 en 3.10 van de Wnb. In het tekstkader van deze Bijlage (zie volgende pagina) staan de artikelen uitgeschreven. Het gaat om de volgende drie categorieën:

- soorten van de Vogelrichtlijn;
- soorten van de Habitatrichtlijn, inclusief bijlage I en II uit Verdrag van Bern en bijlage I uit Verdrag van Bonn;
- 'andere soorten' (onderdeel A 'fauna' en onderdeel B 'flora'), oftewel de Nationale soorten.

Voor soorten vallend onder bovenstaande beschermingsregimes geldt dat ze in principe niet (opzettelijk) gedood en verstoord mogen worden, ook verblijfplaatsen mogen niet vernietigd worden. Bij Vogelrichtlijnsoorten is opgenomen dat verstoring is toegestaan indien de verstoring niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende soort. Dit geldt echter niet voor Habitatrichtlijnsoorten, inclusief bijlage I en II Bern en bijlage I Bonn (zie Tabel A van deze bijlage voor een uiteenzetting van soorten. Voor de 'andere soorten' geldt dat verstoring is toegestaan. Soorten die zijn opgenomen in bijlage A en B van de Wnb ('andere soorten') zijn opgenomen in tabel B en C van deze Bijlage.

Verbodsbepalingen Wet natuurbescherming artikel 3.1, 3.5 en 3.10

Artikel 3.1 Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn

1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
5. Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Artikel 3.5 Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn

1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, met uitzondering van de soorten, bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Artikel 3.10 Beschermingsregime andere soorten

1. Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:
 - a. in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
 - b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of
 - c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.
2. Artikel 3.8, met uitzondering van het derde en vierde lid, is van overeenkomstige toepassing op de verboden, bedoeld in het eerste lid, met dien verstande dat, in aanvulling op de redenen, genoemd in het vijfde lid, onderdeel b, de noodzaak voor de ontheffing of vrijstelling ook verband kan houden met handelingen:
 - a. in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;
 - b. ter voorkoming van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes, of begraafplaatsen;
 - c. ter beperking van de omvang van de populatie van dieren, in verband met door deze dieren ter plaatse en in het omringende gebied veelvuldig veroorzaakte schade of in verband met de maximale draagkracht van het gebied waarin de dieren zich bevinden;
 - d. ter voorkoming of bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren;
 - e. in het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;
 - f. in het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
 - g. in het kader van bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied, of
 - h. in het algemeen belang.
3. De verboden, bedoeld in het eerste lid, onderdelen a, en b, zijn niet van toepassing op de bosmuis, de huisspitsmuis en de veldmuis voor zover deze dieren zich in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevinden.

Tabel A. Soorten die vallen onder artikel 3.5 (Habitatrichtlijn bijlage IV, Bern bijlage II, Bonn bijlage I).

Soortgroep	Nederlandse naam	Soortgroep	Nederlandse naam
Amfibieën	boomkikker	Zoogdieren <i>landzoogdieren</i>	hamster
	geelbuikvuurpad		otter
	heikikker		bever
	kamsalamander		hazelmuis
	knoflookpad		lynx
	rugstreeppad		noordse woelmuis
	vroedmeesterpad		wilde kat
	poelkikker		wolf
Dagvlinders	moerasparelmoervlinder	Zoogdieren <i>vleermuizen</i>	baardvleermuis
	apollovlinder		bechsteins vleermuis
	boszandoog		bosvleermuis
	donker pimperlblaauwtje		brandts vleermuis
	grote vuurvlinder		franjestaat
	pimperlblaauwtje		gewone grootoorvleermuis
	tijmblaauwtje		grijze grootoorvleermuis
	zilverstreephooibeestje		grote hoefijzerneus
Haften	oeveraas		grote rosse vleermuis
Kevers	brede geelrandwaterroofkever		ingekorven vleermuis
	gestreepte waterroofkever		kleine dwergvleermuis
	juchtleerkever		kleine hoefijzerneus
	vermiljoenkever		laatvlieger
Libellen	mercuurwaterjuffer		meervleermuis
	bronslibel		mopsvleermuis
	gaffellibel		noordse vleermuis
	gevlekte witsnuitlibel		rosse vleermuis
	groene glazenmaker		ruige dwergvleermuis
	noordse winterjuffer		tweekleurige vleermuis
	oostelijke witsnuitlibel		vale vleermuis
	rivierrombout		watervleermuis
	sierlijke witsnuitlibel		gewone dwergvleermuis
Nachtvlinders	teunisbloempijlstaart	Zoogdieren <i>zeezoogdieren</i>	walrus
Reptielen	Dikkopschildpad, kemp's zee-schildpad, lederschildpad, soepschildpad		Bultrug, gewone vinvis
	gladde slang		bruinvis dwergpotvis
	muurhagedis		gestreepte dolfijn
	zandhagedis		gewone dolfijn
Sporenplanten	geel schorpioenmos		gewone spitsdolfijn
	tonghaarmuts		grijze dolfijn
	kleine vlotvaren		kleine zwaardwalvis
Vissen	steur		narwal
	houting		orka
Weekdieren	bataafse stroommossel		tuimelaar
	platte schijfhoren		witflankdolfijn, witsnuitdolfijn
Zaadplanten	liggende raket, zomerschroeforchis		noordse vinvis, potvis
	drijvende waterweegbree		butskop
	groenknolorchis		dwergvinvis
	kruipend moerasscherm		griender, witte dolfijn
			spitsdolfijn van gray

Tabel B. “Overige Soorten” onderdeel A behorend bij artikel 3.10, eerste lid, onderdeel a.

Soortgroep	Nederlandse naam	Soortgroep	Nederlandse naam
Amfibieën	Alpenwatersalamander	Vissen	Beekdonderpad
	Bruine kikker*		Beekprik
	Gewone pad*		Elrits
	Kleine watersalamander*		Europese rivierkreeft
	Meerkikker*		Gestippelde alver
	Middelste groene kikker*		Grote modderkruiper
	Vinpootsalamander		Kwabaal
	Vuursalamander		
Dagvlinders	Aardbeivlinder	Zoogdieren	Aardmuis*
	Bosparemoervlinder		Boommarter
	Bruin dikkopje		Bosmuis*
	Bruine eikenpage		Bunzing**
	Donker pimperlblauwtje		Damhert
	Duinparemoervlinder		Das
	Gentiaanblauwtje		Dwergmuis*
	Grote paremoervlinder		Dwergspitsmuis*
	Grote vos		Edelhert
	Grote vuurvlinder		Eekhoorn
	Grote weerschijnvlinder		Egel*
	Iepenpage		Eikelmuis
	Kleine heivlinder		Gewone bosspitsmuis*
	Kleine ijsvogelvlinder		Gewone zeehond
	Kommavlinder		Grote bosmuis
	Pimperlblauwtje		Grijze zeehond
	Sleedoorpage		Haas*
	Spiegeldikkopje		Hermelijn**
	Veenbesblauwtje		Huisspitsmuis*
	Veenbesparemoervlinder		Konijn*
	Veenhooibeestje		Molmuis
	Veldparemoervlinder		Ondergrondse woelmuis*
Reptielen	Zilveren maan		Ree*
	Adder		Rosse woelmuis*
	Hazelworm		Steenmarter
	Levendbarende hagedis		Tweekleurige bosspitsmuis*
Libellen	Ringslang		Veldmuis*
	Beekkrombout	Kevers	Veldspitsmuis*
	Bosbeekjuffer		Vos*
	Donkere waterjuffer		Waterspitsmuis
	Gevlekte glanslibel		Wezel**
	Gewone bronlibel		Wild zwijn
	Hoogveenglanslibel		Woelrat*
	Kempense heidelibel		
	Speerwaterjuffer		Vliegend hert

Soorten met een asterisk (*) zijn opgenomen in provinciale vrijstellingen. Soorten met een dubbele asterisk (**) zijn in alle provincies, behalve Noord-Holland en Noord-Brabant, vrijgesteld. In Limburg is daarnaast de molmuis vrijgesteld, in Friesland de steenmarter en in Noord-Brabant het wild zwijn. Voor Limburg geldt dat in bepaalde perioden van het jaar de hazelworm, levendbarende hagedis, steenmarter en de eekhoorn vrijgesteld zijn.

Tabel C. “Overige Soorten” onderdeel B behorend bij artikel 3.10, eerste lid, onderdeel c.

Soortgroep	Nederlandse naam	Nederlandse naam	Nederlandse naam
Planten	Akkerboterbloem	Groensteel	Roggelelie
	Akkerdoornzaad	Groot spiegelklokje	Rood peperboompje
	Akkerogentroost	Grote bosaardbei	Rozenkransje
	Beklierde ogentroost	Grote leeuwenklauw	Ruw parelzaad
	Berggamander	Honingorchis	Scherpkruid
	Bergnachtorchis	Kalkboterbloem	Schubvaren
	Blaasvaren	Kalketrip	Schubzegge
	Blauw guichelheil	Karhuizeranjer	Smalle raai
	Bokkenorchis	Karwijselie	Spits havikskruid
	Bosboterbloem	Kleine ereprijs	Steenbraam
	Bosdravik	Kleine Schorseneer	Stijve wolfsmelk
	Brave hendrik	Kleine wolfsmelk	Stofzaad
	Brede wolfsmelk	Kluwenklokje	Tengere distel
	Breed wollegras	Knollathyrus	Tengere veldmuur
	Bruinrode wespenorchis	Knolspirea	Trosgamander
	Dennenorchis	Korensla	Veenbloembies
	Dreps	Kranskarwij	Vliegenorchis
	Echte gamander	Kruiptijm	Vroege ereprijs
	Franjementiaan	Lange zonnedaauw	Wilde averuit
	Geelgroene wespenorchis	Liggende ereprijs	Wilde ridderspoor
	Geplooid vrouwenmantel	Moerasgamander	Wilde weit
	Getande veldsla	Muurbloem	Wolfskers
	Gevlekt zonneroosje	Naakte lathyrus	Zandwolfsmelk
	Glad biggenkruid	Naaldenkervel	Zinkviooltje
	Gladde zegge	Pijlscheefkalk	Zweedse kornoelje
	Groene nachtorchis		

Zorgplicht

In de Wet natuurbescherming is in artikel 1.11 de zorgplicht opgenomen. In het tekstkader hieronder staat het wetsartikel uitgeschreven.

Artikel 1.11

1. Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.
2. De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in elk geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:
 - a. dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel
 - b. indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevegd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of
 - c. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.
3. Het eerste lid is niet van toepassing op handelen of nalaten in overeenstemming met het bij of krachtens deze wet of de Visserijwet 1963 bepaalde.

De zorgplicht houdt in dat planten en dieren niet onnodig vernield/gedood of verstoord mogen worden. Dit betekent dat handelingen (of het nalaten hiervan) waarvan men weet, of redelijkerwijs kan vermoeden, dat ze nadelig zijn voor planten en/of dieren niet mogen worden uitgevoerd. Wanneer dergelijke handelingen toch uitgevoerd moeten worden, moeten maatregelen, voor zover dit in redelijkheid kan, worden genomen om de nadelige gevolgen te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken. Er dient bijvoorbeeld zo gewerkt te worden dat dieren kunnen ontsnappen en het kan nodig zijn om soorten te verplaatsen (bijvoorbeeld planten en amfibieën). Deze algemene zorgplicht geldt voor elke soort en elk individu in Nederland.

Vrijstellingen

Onder bepaalde voorwaarden geldt een algemene vrijstelling of een ontheffingsplicht van de verbodsbepalingen in de Wnb. Welke voorwaarden verbonden zijn aan de vrijstelling of ontheffing hangt af van de dier- of plantensoorten die voorkomen in het onderzoeksgebied en de provincie waarin de activiteit plaatsvindt. Hiertoe worden verschillende beschermingsregimes onderscheiden.

Provinciale Vrijstelling Nationale soorten ('andere soorten').

Met betrekking tot de 'andere soorten' zijn per provincie beleidsregels opgesteld waarin voor een deel van deze soorten vrijstelling is verleend. Het Rijk heeft ook een vrijstelling gemaakt voor projecten die vallen onder hun bevoegdheid (projecten van nationaal belang). Zoals ook te herleiden is uit de tabel (tabellen A en B), hangt het per provincie af welke soort is vrijgesteld van de verbodsbepalingen in artikel 3.10, ook de grond waarvoor een vrijstelling geldt kan ook variëren tussen provincies..

Indien de Nationale soorten niet zijn vrijgesteld en daarmee het voornemen de gestelde verboden in artikel 3.10 overtreedt, dient een ontheffing aangevraagd te worden bij de provincie waarin het voornemen plaatsvindt.

Ontheffingen

Indien een soort niet onder een vrijstelling valt of niet gewerkt kan worden volgens een gedragscode, dient er een ontheffing te worden aangevraagd. Deze moet ingediend worden bij het bevoegd gezag. Dit is de provincie waarin de activiteit plaatsvindt.

Een ontheffingsaanvraag wordt getoetst aan drie criteria:

1. Er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
2. De activiteit leidt niet tot verslechtering van de staat van instandhouding; en
3. Er is sprake van een in de wet genoemd belang.

In tabel D worden de belangen waaronder een ontheffing kan worden aangevraagd, opgesomd. Let daarbij op dat er voor Nationale soorten ('andere soorten') meer ontheffingsgronden beschikbaar zijn dan voor de beschermde soorten onder artikel 3.1 en 3.5. Indien de activiteit bestaat uit een ruimtelijke inrichting of ontwikkeling zou alleen een ontheffing afgegeven kunnen worden voor Nationale soorten. Mochten desondanks soorten uit de Vogel- en/of Habitatrichtlijn, Bern en Bonn voorkomen bij ruimtelijke ontwikkelingen, dan kunnen mitigerende maatregelen worden opgesteld. Er kan dan voor de zekerheid een ontheffing worden aangevraagd om de mitigerende maatregelen goed te keuren.

Tabel D. Ontheffingsgronden waarop een ontheffing verleend mag worden per categorie (artikel 3.1, 3.5 en 3.10).

Ontheffingsgronden		Artikel 3.1	Artikel 3.5	Artikel 3.10
		Soorten van de Vogelrichtlijn	Soorten van de Habitatrichtlijn, Bonn & Bern	Andere soorten
1	Er bestaat geen andere bevredigende oplossing	X	X	X
2	Leiden niet tot verslechtering van de staat van instandhouding	X	X	X
3	Opsomming van: volksgezondheid en openbare veiligheid	X	X	X
	veiligheid van luchtverkeer	X	Nee	X
	ter voorkoming van schade aan gewassen, vee, bossen, visserij	X	X	X
	ter bescherming van Flora en Fauna	X	X	X
	voor onderzoek, onderwijs, uitzetten en herinvoeren van soorten / teelt	X	X	X
	dwingende reden van groot openbaar belang, met inbegrip van sociale of economische aard en met inbegrip van voor milieuwezenlijke gunstige effecten	Nee	X	X
	ruimtelijke inrichting of ontwikkeling	Nee	Nee	X
	schade en overlast, ter beperking omvang populatie, ter bestrijding van lijden en ziekte, bestendig beheer en onderhoud, algemeen belang	Nee	Nee	3.10 2a-g

Procedure ontheffingsaanvraag

Voor Nationale soorten ('andere soorten') welke zijn opgenomen in de provinciale vrijstellingen geldt een vrijstelling. Dit betekent dat u geen ontheffing van de Wet natuurbescherming hoeft aan te vragen, maar u wel de zorgplicht moet nakomen. Voor Nationale soorten die niet zijn vrijgesteld, dient u een ontheffing beschermde soorten aan te vragen of te werken conform een gedragscode.

Voor soorten van de Vogel- en Habitatrichtlijn, Conventie van Bern en Conventie van Bonn geldt dat als u kunt werken volgens een goedgekeurde gedragscode er een vrijstelling geldt. U hoeft geen ontheffing beschermde soorten aan te vragen, maar u moet uw activiteiten aantoonbaar uitvoeren zoals in de gedragscode staat. Tevens blijft de zorgplicht gelden. Indien u niet kunt werken volgens een gedragscode, maar u kunt maatregelen nemen om de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaats te garanderen (zogenoemde mitigerende maatregelen), dan hoeft u ook geen ontheffing beschermde soorten aan te vragen. Wilt u zeker weten of uw mitigerende maatregelen voldoende zijn, en er inderdaad geen ontheffing nodig is? Vraag dan een ontheffing aan om uw maatregelen goed te keuren.

Indien u geen mitigerende maatregelen kunt nemen, dan dient een ontheffing te worden aangevraagd bij het bevoegd gezag. Voor de ontheffingsaanvraag is het noodzakelijk te weten welke soorten aanwezig zijn, zodat gerichte mitigerende maatregelen kunnen worden getroffen. Het bevoegd gezag zal, indien het akkoord is met het aangeleverde stappenplan waarin de aanpak voor mitigatie beschreven wordt, een zogenoemde 'verklaring van geen bedenkingen' (vvgb) afgeven. Daarmee zegt zij in feite dat een ontheffing niet noodzakelijk is wanneer men zich bij de uitvoering houdt aan het opgestelde stappenplan.

Overgangsrecht

In het Besluit natuurbescherming is opgenomen dat de ontheffingen afgegeven onder het oude recht, gelden als ontheffingen onder de Wet natuurbescherming. Daarbij blijven dezelfde voorschriften, beperkingen en voorwaarden gelden. Dit geldt eveneens voor omgevingsvergunningen en vvgb's.

Op het tijdstip van inwerkingtreding van de Wnb zullen de onafgeronde ontheffing aanvragen, ingediend vóór inwerkingtreding, conform de nieuwe wet worden behandeld. Ontheffing aanvragen van voor de inwerkingtreding zullen worden afgehandeld door RVO. Aanvragen die later ingediend worden zullen afgehandeld worden door de provincies (of het Rijk). De gedragscodes worden verlengd tot het moment van in werking treden van de Wet natuurbescherming en de nieuwe gedragscodes definitief zijn goedgekeurd.

Natuurnetwerk Nederland (NNN)

De nieuwe naam voor de ecologische hoofdstructuur (EHS), het natuurnetwerk Nederland (NNN). De term EHS werd in 1990 geïntroduceerd in het Natuurbeleidsplan (NBP) van het toenmalige ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV). In 2013 is het natuurbeleid gedecentraliseerd naar de provincies. In hetzelfde jaar hebben de twaalf provincies met de staatssecretaris van het ministerie van EZ definitieve afspraken gemaakt in het Natuurpact. In 2014 werd de term 'EHS' vervangen door 'NNN'.

Dit beleid blijkt noodzakelijk te zijn doordat de Nederlandse natuur steeds meer onder druk staat, bijvoorbeeld door huizenbouw, aanleg van wegen en industrie. Toch leeft bij veel Nederlanders de wens om natuurgebieden in de buurt te hebben. Natuur geeft rust en biedt ruimte voor recreatie.

De overheid heeft daarom extra geld uitgetrokken om de Nederlandse natuur te beschermen en verder te ontwikkelen. Door nieuwe natuur te ontwikkelen, kunnen natuurgebieden met elkaar worden verbonden. Zo kunnen planten zich over verschillende natuurgebieden verspreiden en dieren van het ene naar het andere gebied gaan. Het totaal van al deze gebieden en de verbindingen ertussen vormt het natuurnetwerk Nederland (NNN).

Het NNN is een netwerk van gebieden in Nederland waar de natuur voorrang heeft. Het netwerk helpt voorkomen dat planten en dieren in geïsoleerde gebieden uitsterven en dat natuurgebieden hun waarde verliezen. Het NNN kan worden gezien als de ruggengraat van de Nederlandse natuur. Het NNN bestaat uit:

- bestaande natuurgebieden, reservaten, natuurontwikkelingsgebieden en zogenaamde robuuste verbindingen;
- landbouwgebieden met mogelijkheden voor agrarisch natuurbeheer (beheergebieden);
- grote wateren (zoals de kustzone van de Noordzee, het IJsselmeer en de Waddenzee).

Het NNN is een plan in uitvoering. De doelstelling van het Natuurpact is om 80.000 hectare nieuwe natuur in te richten vóór 2027.

Over Antea Group

Van stad tot land, van water tot lucht; de adviseurs en ingenieurs van Antea Group dragen in Nederland sinds jaar en dag bij aan onze leefomgeving. We ontwerpen bruggen en wegen, realiseren woonwijken en waterwerken. Maar we zijn ook betrokken bij thema's zoals milieu, veiligheid, assetmanagement en energie. Onder de naam Oranjewoud groeiden we uit tot een allround en onafhankelijk partner voor bedrijfsleven en overheden. Als Antea Group zetten we deze expertise ook mondiaal in. Door hoogwaardige kennis te combineren met een pragmatische aanpak maken we oplossingen haalbaar én uitvoerbaar. Doelgericht, met oog voor duurzaamheid. Op deze manier anticiperen we op de vragen van vandaag en de oplossingen van de toekomst. Al meer dan 60 jaar.

Contactgegevens

Beneluxweg 125
4904 SJ OOSTERHOUT
Postbus 40
4900 AA OOSTERHOUT
T. +31 6 20606920
E. info@anteagroup.nl

www.anteagroup.nl